

Arnout van Kempen

Innoveren gaat verder dan alleen automatiseren van wat handmatig werd gedaan. Een gezond beroep vraagt zich af waar het naar toe moet, meent Arnout van Kempen.

DISCUSSIE | Column | 08 oktober 2021

Innoveren tot je er bij neer valt

In mijn [vorige bijdrage](#) wees ik op de noodzaak de markt haar werk te laten doen. Immers, waar de markt goed functioneert zullen aanbieders innoveren om zo hun kostprijs te verlagen en/of hun toegevoegde waarde te vergroten. Die innovatie levert betere producten en diensten tegen lagere kosten voor afnemers en zo een efficiëntere economie. De marktwerking voor wettelijke controles is in Nederland behoorlijk beperkt door de combinatie van controleplicht, titelbescherming en toezicht. Allemaal prima, maar nogal ongezond voor de markt en daarmee voor het innovatief vermogen. Gelukkig is de arbeidsmarkt iets minder kapot gereguleerd en daar ontstaat voor accountantsorganisaties inmiddels een heel serieuze druk op de winstgevendheid, die opgelost zal moeten worden door innovatie, standaardisatie en automatisering. Maar van die drie vooral innovatie.

In de afgelopen jaren is natuurlijk al veel gedaan. Elektronische dossiers, data-analyse, decentraal werken. Heel mooi, maar vooral gericht op hetzelfde doen, maar beter geautomatiseerd. Pieter de Kok is een van de grote, zichtbare pioniers die op dit vlak geen stappen zet, maar reuzestappen. En terwijl de markt al de grootste moeite heeft om die stappen te absorberen en over te nemen, dienen de volgende stappen zich al aan. Wat mij trof op dit vlak is dat de iPhone (Android schijnt het al langer te kunnen) sinds de laatste versie **standaard** in staat is teksten te herkennen in afbeeldingen en die om te zetten naar leesbare tekst. Combineer dat met het feit dat geautomatiseerde kennissystemen, waaronder neurale netwerken, al decennia bestaan en ook hardwarematig al een tijdje prima worden ondersteund. Dan wordt het voorstelbaar dat we, na de automatisering van gegevensgerichte werkzaamheden in de vorm van cijfers en gestructureerde data, een volgende stap kunnen gaan zetten naar tekstmatige gegevensgerichte werkzaamheden. Pakweg een door de computer uitgevoerde analyse van contracten, handboeken, verslagen, etcetera. Wie even buiten de accountancy kijkt, weet dat ik niks origineels zeg hier; dit soort ontwikkelingen zijn gewoon al gaande. En de bouwstenen zijn, bijvoorbeeld in ieders telefoon, al gewoon op de markt.

Heel interessant, maar nog steeds automatiseren van wat we al lang handmatig deden. Innovatie kan nog een stap verder gaan. Denk aan een pleidooi van Nart Wielaard van jaren (!) geleden alweer. Waarom willen we eigenlijk nog een assuranceproduct van accountants, als gebruikers zelf via google-achtige tools de zekerheid kunnen bereiken die ze nodig vinden? Door op die manier te denken verandert de innovatie van 'middelen' naar 'resultaten'. En je kunt nog een stap verder gaan, door ook eens na te denken over dat resultaat zelf. Waarom willen we eigenlijk zekerheid over informatie die door bedrijven en andere organisaties wordt opgesteld? Die informatie heeft ook weer een doel.

Neem de discussies over fraude. We praten over fraude en wat accountants precies moeten doen om fraudes op te sporen, waar hun grenzen liggen en hoe dat past in de jaarrekening waar de accountant een verklaring bij geeft. Maar is de echte maatschappelijke vraag wel gericht op die jaarrekening en de accountantsverklaring, of zegt de maatschappij: we willen gewoon geen fraude? En als dat de echte vraag is, moeten we dan wel verder op de huidige

weg? Of wordt het tijd radicale nieuwe wegen te gaan overwegen?

Iemand vroeg me of het beroep en het innovatief vermogen van het beroep niet enorm in een kramp zit als gevolg van het AFM-toezicht. Ik denk dat het antwoord daarop genuanceerd bevestigend moet zijn. Tegelijk lijkt het me niet genoeg om dat te constateren. Een gezond beroep stapt uit die kramp en kijkt tot ver voorbij het toezicht op hoe het beroep tot nu toe functioneerde, door zich af te vragen waar het naar toe moet.

Geen stip op de horizon, maar een stip achter de horizon, een stip die we nog moeten ontdekken. En dan niet zitten wachten of die stip zich even wil melden, maar bewegen in de richting van waar die stip zou kunnen zijn. Met durf een kant op gaan, zonder op voorhand te weten of het een succes zal worden.

Arnout van Kempen is werkzaam als zelfstandig compliance officer voor (grotere) mkb-kantoren en docent voor SRA, NBA en Saxion Hogeschool. Hij is lid van de Commissie Financiële verslaggeving & Accountancy van de AFM en lid van de signaleringsraad van de NBA en van het platform niet-oob-kantoren. Daarnaast is hij diaken van het bisdom 's-Hertogenbosch.

GERELATEERD

NIEUWS | 20 juni 2022

EY gaat 1 miljard dollar investeren in assurance-technologie

EY is van plan in de komende vier jaar ruim één miljard dollar te investeren in een assurance-technologieplatform. Dat moet zorgen voor verdere integratie van bestaande... →

Arnout van Kempen

DISCUSSIE | Column | 17 mei 2022

Drie zorgen over innovatie

Hoewel de grote woorden over Big Data, AI en ML weer wat voorbij lijken, is er op zijn minst een gezonde evolutie gaande in het accountantsvak. Toch is Arnout van... →

AUDIT | 13 april 2022

Stilte voor de storm?

De markt voor controlerend accountants is booming, maar er liggen diverse bedreigingen op de loer. Is de sector tijdig aan te passen om de orkaan te doorstaan? Een... →

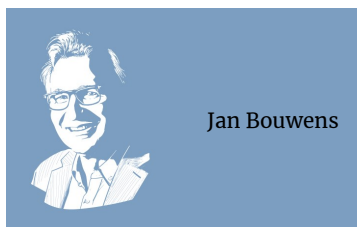

Pieter de Kok

DISCUSSIE | Column | 10 september 2021

Saroo

Welke hervormingsvragen van vandaag nog overblijven in 2035 weet Pieter de Kok niet, maar dat audit hightech wordt, met minimale interruptie van subjectief handelen... →

Jan Bouwens

DISCUSSIE | Column | 22 juli 2021

Innovatie onder druk

Het publiek zet druk op tekortschietende accountants. Vraag is of de professie onder deze druk wel de goede keuzes maakt. →

